HLAS Krakovian

• Ročník 2. • Číslo 4 • December 2004 •

Vinšujem Vám tieto slávne sviatky...

Nebesky nádherné Vianoce

Vianoce sú najkrajšie sviatky roka. Tešíme sa na ne a vzájomne si prajeme, aby boli pokojné, šťastné a samozrejme biele. Krakovianske Vianoce v rokoch môjho detstva takými aj boli. Príroda bývala k nim štedrá a každoročne pokryla strechy domov, cesty a stromy bielučkým snehom. Domy bývali skromnejšie ako dnes, niektoré ešte so slamenými strechami. Pohľad na zasneženú dedinu bol ako na dedinku, ktorú poznáme z rozprávky.

Príprava na vianočné sviatky nebola obdobím zhonu po darčekoch a dobrých jedlách. Školáci aj dospelí pripravovali koledy, piesne, divadelné hry, básničky, ktorými potom oslávili Ježišovo narodenie v škole, v rodine, v kostole i v osobnom živote.

Už pri vchode do školy vítala žiakov vôňa vianočných oblátok, ktoré v byte pána organistu piekol mendík Rudolf Plichta so svojim pomocníkom. Táto dvojica niekoľko dní pred sviatkami rozniesla oblátky do viacerých rodín farnosti a pridala vianočný vinš pána organistu. V učebniach školy vrcholili prípravy Vianočnej slávnosti. Žiaci plietli z hodvábneho papiera farebné reťaze, postriebrovali orechy, vyrezávali rôzne ozdoby, ako srdiečka, hviezdy, ktoré potom zavesili na vianočný stromček. Iní si opakovali básničky.

Školskej vianočnej slávnosti sa každoročne zúčastňovali vtedajší pán farár Vojtech Žilinčan, pán notár Štefan Mrena s manželkou a vyučujúci. Naša škola niesla v tých rokoch názov: Rímsko-katolícka ľudová škola v Krakovanoch. Bola v budove, ktorá susedila z jednej strany s farou a z druhej s Notárskym úradom.

Zvonením sa začínal Štedrý večer. Zhasli petrolejové lampy v domácnostiach. Rodina pokľakla a spoločne sa modlila *„Anjel Pána.“* Do neosvetlenej miestnosti vstúpila hlava rodiny, otec s rozžatou vianočnou sviečkou a sitom, v ktorom boli uložené oblátky, med, jablká, orechy, niektoré rodiny zvykli pridať aj cesnak. Ako prvý vinšoval svojej rodine: **„Vinšujem Vám tieto slávne sviatky, narodenie Krista Pána, aby Vám dal Pán Boh zdravie, hojné Božské požehnanie a po smrti Kráľovstvo nebeské, všetko dobré čo si od Pána Boha žiadate.“**

● Vianočné trhy, ktoré pripravili deti z našej materskej školy a ich rodičia, sa tešili veľkému záujmu návštevníkov. Foto: **-juf-**

Rozdal vianočné oblátky členom rodiny. Každý z nich polial oblátku medom, ktorým urobil krížik na čelo. Po oblátke sa jedlo jabĺčko a po ňom orech. Tradičným jedlom bola kapustnica so slivkami a pupáky posypané makom.

Dedinou sa už ozývali hlasy detí, ktoré pri bránach domov spievali rodinám vianočné piesne. Každoročne sme najprv zaspievali pri bráne fary, školy a notárskeho úradu. Potom veľmi radi aj pri bráne hostinského Jozefa Straku, kde nás obdarili ovocím. Na hornom konci dediny sme spievali u Remišov, kde už na nás čakali chutné syrovníčky. Potom sa už blížila utiereň, ako sa vtedy hovorilo polnočnej sv. omši. Pamätníci ešte dnes spomínajú utiereň roku jedentisícdeväťstotridsiatehodruhého (1932). Bola jedna z najkrajších. *„Tichá noc, svätá noc“* spievala sa vtedy v krakovianskom kostole prvýkrát, a to v sólovom prevedení Katky a Tonky. Kostolom vládlo ticho a neopísateľné dojatie. Takto boli prijaté i ďalšie ich sólové piesne, ale tiež zborové spevy žiakov školy a vystúpenie dychovej hudby. Na svojom heligóne Vít Gono odtrúbil dvanástu a kostolom zaznela známa vianočná pieseň *„Hľa dvanásta hodina už uderila.“* Ústrednou postavou týchto krásnych Vianoc v škole i v kostole bol Ladislav Bilčík, ktorý všetko nacvičil i dirigoval. Bol organistom, správcom školy i učiteľom. Už dávno nie je medzi nami. Žije však v našich mysliach a srdciach.

Všetkým čitateľom Hlasu Krakovian, želám spolu s redakciou zdravie, šťastie a veľa lásky...

Johanna Vašková

Vianočné trhy spestrili prvú adventnú nedeľu

Začiatok adventu, v nedeľu 28. novembra bol sprevádzaný vianočnými trhmi, na ktorých sa za symbolickú cenu predávali rôzne výrobky detí z Materskej školy v Krakovanoch a ich rodičov.

Návštevníci tohto zaujímavého podujatia, ktorých sa sem prišlo pozrieť v hojnom počte, si mohli prezrieť a zakúpiť pekné ručné práce - chutné vianočné pečivo, ozdoby na stromček, maľované pohľadnice, domáce vianočné oblátky, či vkusne naaranžované ikebany. Okrem toho boli na stenách Kultúrneho domu, kde sa akcia konala, vystavené výtvarné diela našich najmladších umelcov. V bočnej miestnosti sa podávalo občerstvenie - káva, čaj, domáce zákusky a varené vínko. V príjemnej atmosfére si takto mohli dopriať nedeľný relax.

Mnohí zo spokojných účastníkov, vyjadrili presvedčenie, že toto podujatie bude mať aj svoje ďalšie budúce pokračovania.

- juf -